

[Finansministeren.]

Udlaan til Driftslaaneforeninger for Landbruget. Jeg skal i denne Forbindelse erindre om, at der ved Loven af 15. Marts 1939 om Tillæg til den tidligere Lov om disse Driftslaaneforeninger blev givet Landbrugsministeren Bemyndigelse til i Samraad med Finansministeren at lade afskrive helt eller delvis Erhvervenes Laanefonds Tab paa disse Foreninger inden for et Beløb af 1½ Mill. Kr. Da der imidlertid foruden disse Laan gennem Erhvervenes Laanefond til større Driftslaaneforeninger ogsaa er ydet Laan af Statskassen til en Række mindre Driftslaaneforeninger, og da der ogsaa paa dette Omraade maa paaregnes væsentlige Tab, har jeg ment det rigtigt at afsætte i alt 2 Mill. Kr. til Imødegaaelse af disse Afskrivninger. Den fornødne Bevilling til Anvendelse af dette Beløb vil blive søgt paa Tillægsbevillingsloven for indeværende Finansaar.

Resten af Driftsoverskuddet, 18,2 Mill. Kr., er overført til Forøgelse af den i Forvejen henstaaende Driftssaldo paa 17,9 Mill. Kr., saaledes at der i alt fremkommer en Reserve paa 36,1 Mill. Kr., som kan benyttes til Støtte for Driftsregnskabet i paatrængende Tilfælde.

Med Hensyn til Formueregnskabet under § 26 gælder det, at der i 1938—39 ligesom i de foregaaende Finansaar har været gennemført en omfattende Anlægsvirksomhed og ydet Støtte til en Række Formaal af beskæftigelsesmæssig Betydning, uden at det har været nødvendigt i den Anledning at forøge Statens Gæld. Hertil har Driftsresultaterne i de senere Aar været medvirkende, ligesom det ogsaa har haft Betydning, at den ordinære Arveafgift indgaar paa Formueregnskabet.

Den samlede Udgift til Statens egne Anlægsarbejder er i det foreliggende Regnskab opført med i alt 46,4 Mill. Kr., hvoraf 23,1 Mill. Kr. falder paa Statsbanerne.

Ved direkte Udlaan af Statskassen har Staten ydet Støtte til Grundforbedringer, Oprettelse og Udvidelse af mindre Landbrug, Forskud til Kommunerne til Vejarbejder, til Boligbyggeri o. s. v. til et samlet Beløb af 24,4 Mill. Kr., foruden at der er udlaant 2 Mill. Kr. til Arbejdsløshedsfonden. Dertil kommer, at der gennem Statslaanefonden er disponeret over 3,3 Mill. Kr. og gennem Jordfonden over 8,7 Mill. Kr.

De af Staten til Nationalbanken udstedte særlige Skatkammerbeviser vedrørende Krisefonden er som Følge af den etablerede Afvikling af Fonden i 1938—39

nedbragt med 55 Mill. Kr. til 49 Mill. Kr. Ogsaa sidstnævnte Beløb er nu afviklet, idet Nationalbanken pr. 1. September d. A. har overtaget Fondens resterende Aktiver til bogført Værdi. Fonden er dermed afviklet uden noget Tab for Staten.

Statsgælden er i 1938—39 nedbragt med 18 Mill. Kr. til 1 179,5 Mill. Kr. Saldoen for Skatkammerbeviser og Bankgæld er omtrent uforandret, idet den kun er forøget fra 57,6 til 58,2 Mill. Kr., og den faste og løse Gæld er saaledes formindsket med 17,4 Mill. Kr. Herved maa imidlertid tages i Betragtning, at der samtidig er sket Forskydninger i Finansministeriets Mellemregning med Ministerier og Institutioner og forskellige andre løbende Mellemværender og Beholdninger, hvorved der fremkommer en Bevægelse i modsat Retning paa 8,5 Mill. Kr. Nettoresultatet bliver herefter en Nedgang i Gælden paa ca. 9 Mill. Kr.

Det skal dog bemærkes, at i denne Opførelse er ikke medregnet de 50 Mill. Kr., der er optaget som Laan til Beredskabsforanstaltningerne, og som for største Delen modsvares af de oplagrede Beholdninger, ligesom der heller ikke er medregnet et Beløb af 30,7 Mill. Kr., der er udstedt som Statsobligationer i Anledning af Gælds saneringen, og som modsvares af Gælds breve til Statskassen for tilsvarende Beløb.

Efter denne Gennemgang af Statsregnskabet for Finansaaret 1938—39 skal jeg gaa over til at gøre Rede for det Forslag til Finanslov for Finansaaret 1940—41, som jeg har den Ære at fremlægge for det høje Ting.

Som det let vil forstaaes, er det i Aar forbundet med særlig store Vanskeligheder at udarbejde et Budget, som skal gælde indtil 1½ Aar ud i Fremtiden. Med Krigssituationens Opstaaen er Forudsætningerne paa mange Punkter forrykket i meget væsentlig Grad, ikke mindst hvad Statsindtægterne angaar, og dertil kommer, at Begivenhederne udvikler sig med en saadan Hastighed, at det maa staa ganske uklart hen, hvorledes Forholdene ude og hjemme vil stille sig i det Finansaar, som begynder om et halvt Aar, og hvilken Indvirkning disse Forhold vil faa paa vort Lands hele Økonomi og finansielle Stilling.

Yderligere skal jeg bemærke, at da Krigen brød ud, var saa godt som alle de enkelte Bidrag til Finanslovforslaget udarbejdet af de forskellige Ministerier paa normal Maade, og en væsentlig Del af selve Budgetlægningen var saaledes tilendebragt.

Under de nuværende Tilstande maa man regne med, at en Del af Statens Ind-